

Pasižvalgius ne tik pro bibliotekos langus

Praėjusį pirmadienį, rugsėjo 23 dieną, kupiškėnai, kuriuos sudomino kvietimas pasidairyti po rekonstruojamą Kupiškio viešosios bibliotekos, buvusios sinagogos, pastatą, pavakariu rinkosi į Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštę prie geokupolo, kur pastaruoju metu veikė bibliotekos ir turizmo informacijos salė.

Tą dieną taip netradiciškai paminėta ir Lietuvos žydų genocido diena, užbaigti Europos kultūros paveldo dienų renginiai.

BanquoLė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ

KAIP BUVO, YRA IR BUS

Prie geokupolo visų laukė Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus. Bibliotekos darbuotoja Rūta Vilkienė kvietė užsukti į geokupolą ir pasivašinti arbata. Į ekskursiją buvo susirinkę per dvidešimt žmonių.

„Šiandien neatsitiktinai esame prie bibliotekos, buvusios sinagogos, pastato. Ši ekskursija bus ne tik Europos kultūros paveldo dienų paskutinis akcentas, bet ir Lietuvos žydų genocido dienos paminėjimas. Šio pastato fundatoriai, statytojai buvo

Kupiškio etnografijos muziejaus darbuotoja Giedrė Zuožienė perskaitė ištraukę iš Alekso Baltruono autobiografinės knygos, kurioje rašytojas papasakojo

Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus prie senų Kupiškio fotografijų stendo priminė, kaip įvairiais laikais keitėsi buvusi sinagoga.

Žydai, kiek kitokio tikėjimo, bet gyvenę čia pat šalia kupiškėnų. Žydų lemtis, buvimas mūsų krašte bus ne kartą apmąstytas. Ta istorija dar labai gyva. Pamenu vieną epizodą, kai Izraelio delegacija lankėsi Kupiškyje ir vienas jos narys rado savo dėdės pavardę, įrašytą į Kupiškio žydų genocido aukų sąrašą“, – kalbėjo Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius.

Ekskursijos dalyviai po įžangi-

nės A. Venckaus kalbos patraukė restauruojamo buvusios sinagogos pastato link. Pakeliui stabtelėta prie senų fotografijų stendų, kuriuose užfiksuota, kaip atrodė ši sinagoga po karo ir vėlesniais metais. Ekskursantai galėjo susidaryti vaizdą, kaip statybininkai bando atkurti pirmąsį šio pastato pavidalą. Bibliotekos direktorius sakė, kad autentiškų priekario plytų užteko tik priekinei sinagogos pusei. Kitoje fasado pusėje bus iš dalies panaudotos šiuolaikinės sendintos klinkerio plytos.

ATSIVERIA PANORAMA

Sinagogos viduje šiuo metu pats apdailos darbų įkarštis. Ekskursantai pirmame aukšte, kur buvo bibliotekos parodų salė, jau galėjo pamatyti restauruotą ir atkurtą sienos ornamentą. Pasak A. Venckaus, čia dar balti jo ploteliai turės būti nudažyti ryškiai mėlyna spalva. Restauratoriai dar nebaigė savo darbo.

Antrame aukšte visi atpažino buvusią skaityklą ir čia iš balkono atsiveriančią erdvę pirmame aukšte, kur buvo salė ir scena. Anot A. Venckaus, antrame aukšte šioje vietoje taip pat bus skaitykla.

Nuimta iš 9 p.

Pasižvalgius ne tik pro bibliotekos langus

Atkelta iš 6 p.

Į ją iš pirmo aukšto bus galima pakilti stikliniais laiptais. Iš skaityklos bus durys į lauko terasą ant priestato stogo. Čia numatyta vieta kavinukei, iš čia matyti Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštė. Linksmai visus nuteikė tualetai su arkinais langais. Gražus Kupiškio bažnyčios ir Henriko Orakausko skulptūros vaizdas traukė akį pro būsimos konferencijų salės, kurioje galės tilpti iki 100 žmonių, langą.

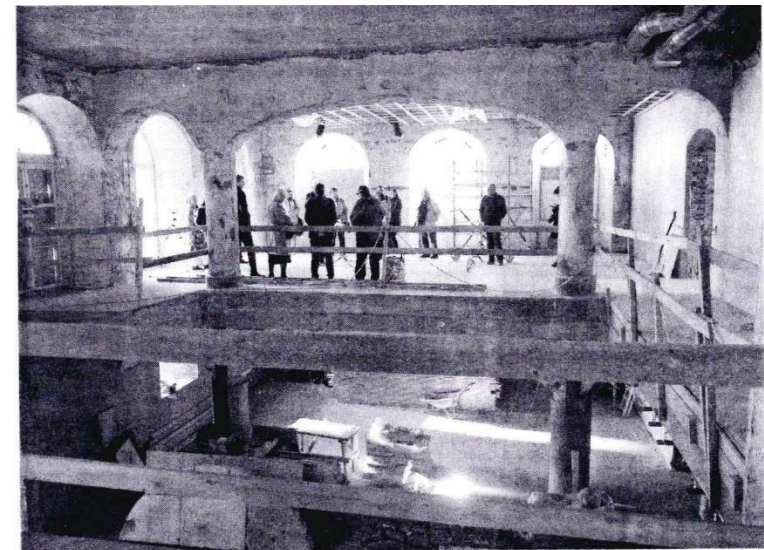
Trečiame aukšte bus vaikų skaitykla ir administracijos kabinetai. „Čia dar nematote tikro vaizdo, nes užkaltas didysis langas. Kai jis atsivers, pasikeis visas patalpos vaizdas. Vaikams turėtų būti čia labai jauki aplinka“, – išsakė savo nuomonę A. Venckus.

Jis pridūrė, kad bibliotekoje senasis paveldas persipina su šiuolaikinėmis naujovėmis. Patalpose

įrengtos šildomos grindys, kondicionavimo sistema, bus liftas. Ketvirtame bibliotekos aukšte nieko įdomaus nebepamatysime. Ten tik visi vamzdiniai, komunikacijos ir kitokia įranga sukelta. Bibliotekos direktorius pridūrė, kad ekskursantams dar negalėjo parodyti rabino kambario, nes čia vyksta darbai.

Ekskursija po rekonstruojamą bibliotekos pastatą buvo įvilktą ir į literatūrinį drabužį. Kupiškio etnografijos muziejaus darbuotoja Giedrė Zuožienė perskaitė tris fragmentus iš rašytojo Alekso Baltruono autobiografinės knygos „Pavasaris – ruduo“, kur vaizdžiai perteiktas tarpukario Kupiškio gyvenimas, nemažai vietos skirta ir žydams.

„Tikiuosi, kad šis pastatas 2020 metais visiems atvers duris ir kad jūs neužmiršite tuomet į jį užsukti“, – ekskursijos pabaigoje jos dalyviams sakė A. Venckus.

Ekskursantai būsimoje bibliotekos skaitykloje. Autorės nuotraukos

